

तत्र स्नात्वा च दत्त्वा च वस्त्रानि विविधानि च । कैवेरं प्रययौ तीर्थं तत्र तस्मा महत्तपः ।

धनाधिपत्यं सम्प्राप्तो राजनैलविलः प्रभुः । तत्रस्थमेव तं राजन् धनानि निधयस्तथा ।

उपतस्थुर्नरश्रेष्ठ तत्तीर्थं लाङ्गली ततः । गत्वा स्नात्वा च विधिवद्वाङ्मणेभ्यो धनं ददौ ।

ददृशे तत्र तत् स्थानं कैवेरे काननोत्तमे । पुरा यत्र तपस्तप्तं विपुलं सुमहात्मना ।

यत्तराज्ञा कुवेरेण वरा लब्धाश्च पुष्कलाः । धनाधिपत्यं सख्यञ्च रुद्रेणामिततेजसा ।

सुरत्वं लोकपालत्वं पुत्रञ्च नलकूवरं । यत्र लेभे महाबाहो धनाधिपतिरञ्जसा ।

अभिषिक्तश्च तत्रैव समागम्य मरुद्गणैः । वाहनञ्चास्य तद्वत्तं हंसयुक्तं मनोजवं ।

विमानं पुष्पकं दिव्यं नैर्ऋतैश्चर्यमेव च । तत्रासुत्य बलो राजन् दत्त्वा दायाश्च पुष्कलान् ।

जगाम त्वरितो रामस्तीर्थं श्वेतानुलेपनं । निषेवितं सर्व्वसत्त्वैर्नाम्ना वदरपाचनं ।

नानर्त्तुकफलोपेतं सदा पुष्पफलं महत् ।

इति श्रीमहाभारते शल्यपर्व्वणि गदायुद्धपर्व्वणि बलदेवतीर्थयात्रायां सारस्वतोपाख्याने अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततस्तीर्थवरं रामो ययौ वदरपाचनं । तपस्त्रिसिद्धचरितं यत्र कन्या धृतव्रता ।

भरद्वाजस्य दुहिता रूपेणाप्रतिमा भुवि । श्रुतावतो नाम विभो कुमारी ब्रह्मचारिणी ।

तपश्चचार साऽत्युग्रं नियमैर्व्वज्रभिर्दृता । भर्त्ता मे देवराजः स्यादिति निश्चित्य भाविनी ।

समास्तस्या व्यतिक्रान्ताः शतं कुरु कुलोद्वह । चरन्त्या नियमास्तांस्तान् स्त्रीभिस्तीव्रान्मुदुश्चरान् ।

तस्यास्तु तेन वृत्तेन तपसा च विशाम्यते । भक्त्या च भगवान् प्रीतः परया पाकशासनः ।

आजगामाश्रमं तस्यास्त्रिदशाधिपतिः प्रभुः । आस्थाय रूपं विप्रर्व्वेशिष्ठस्य महात्मनः ।

सा तं दृष्ट्वायतपसं वशिष्ठं तपताम्बरं । आचारैर्मुनिभिर्दिष्टैः पूजयामास भारत ।

उवाच नियमज्ञा च कल्याणी सा प्रियंवदा । भगवन्मुनिशार्ङ्गल किमाज्ञापयसि प्रभो ।

सर्व्वमद्य यथाशक्ति तव दास्यामि सुव्रत । शक्रभक्त्या च ते पाणि न दास्यामि कथञ्चन ।

व्रतैश्च नियमैश्चैव तपसा च तपोधन । शक्रस्तोषयितव्यो वै मया त्रिभुवनेश्वरः ।

इत्युक्तो भगवान् देवः स्मयन्निव निरीक्ष्य तां । उवाच नियमं ज्ञात्वा सान्त्वयन्निव भारत ।

उग्रं तपश्चरसि वै विदिता मेऽसि सुव्रते । यदर्थमयमारम्भस्तव कल्याणि हृद्गतः ।

तच्च सर्व्वं यथाभूतं भविष्यति वरानने । तपसा लभ्यते सर्व्वं यथाभूतं भविष्यति ।

यथास्थानानि दिव्यानि विबुधानां शुभानने । तपसा तानि प्राप्याणि तपोमूलं महत्सुखं ।

इति कृत्वा तपो धारं देहं सन्न्यस्य मानवाः । देवत्वं यान्ति कल्याणि शृणुस्वैकं वचो मम ।

पञ्च चैतानि शुभगे वदराणि शुभव्रते । पेचत्युक्त्वा च भगवान् जगाम बलसूदनः ।

आमन्त्र्य तान् कल्याणीं तत्र जयं जजाप सः । अविदूरे ततस्तस्मादाश्रमात्तीर्थमुत्तमं ।

इन्द्रतीर्थेति विख्यातं त्रिषु लोकेषु मानद । तस्य जिज्ञासनार्थं स भगवान् पाकशासनः ।

वदराणामपचनं चकार विबुधाधिपः । ततः प्रतप्ता सा राजन् वाग्यता विगतक्लमा ।